

รายวิชาสังคมศึกษา

รหัสวิชา สด๖๑๐๑

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

พุทธประวัติ ๑

ครูผู้สอน ครูอาทิตย์ ศรีรุ่ง

ครูภากร อุปการแก้ว

พุทธประวัติ ๑

จุดประสงค์

๑. นักเรียนอธิบาย
รายละเอียดพุทธประวัติตั้งแต่
ปลงอายุสังขารจนถึง
ปรินิพพานได้ถูกต้อง

จุดประสงค์

๒. นักเรียนเรียงลำดับเหตุการณ์
เรื่องราวในพุทธประวัติตั้งแต่
ปลงอายุสังขารจนถึงปรินิพพาน
จากก่อนไปหลังได้ถูกต้อง

จุดประสงค์

๓. นักเรียน อภิปรายถึง
ความสำคัญของการศึกษา
พุทธประวัติได้ถูกต้องและ
มีเหตุผลเหมาะสม

คำถามชวนคิด

นักเรียนเคยเห็นภาพนี้หรือไม่
ถ้าเคยเห็น เคยเห็นสถานที่ใดบ้าง

คำถามชวนคิด

นักเรียนทราบหรือไม่ว่าภาพดังกล่าว
เกี่ยวข้องกับบุคคลใด

คำถามชวนคิด

นักเรียนทราบหรือไม่ว่า เรื่องราว
ของพระพุทธเจ้ามีรายละเอียด
อย่างไรบ้าง

กิจกรรม

ให้นักเรียนทบทวนความรู้เดิม
โดยทำเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อที่ถูกต้อง
และทำเครื่องหมาย ✕ หน้าข้อที่ผิด

.....พระพุทธเจ้าประสูติในตระกูลของกษัตริย์

.....พระพุทธเจ้ามีพระนามเดิมว่า เจ้าชายสิทธัตถะ

.....พระมารดาของเจ้าชายสิทธัตถะมีพระนามว่า ยโสธรา

.....เจ้าชายสิทธัตถะเคยศึกษาอยู่ในสำนักครุวิศวามิตร

.....พระพุทธเจ้าทรงบำเพ็ญทุกรกิริยาเป็นเวลาถึง ๖ ปี
ก่อนที่จะตรัสรู้

.....การอดพระกระยาหารเป็นหนึ่งในกรำบำเพ็ญทุกรกิริยา
ของพระพุทธเจ้า

.....พระพุทธเจ้าตรัสรู้ในวันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๘

.....หลังจากตรัสรู้พระพุทธเจ้าได้ไปโปรดปัญจวัคคีย์

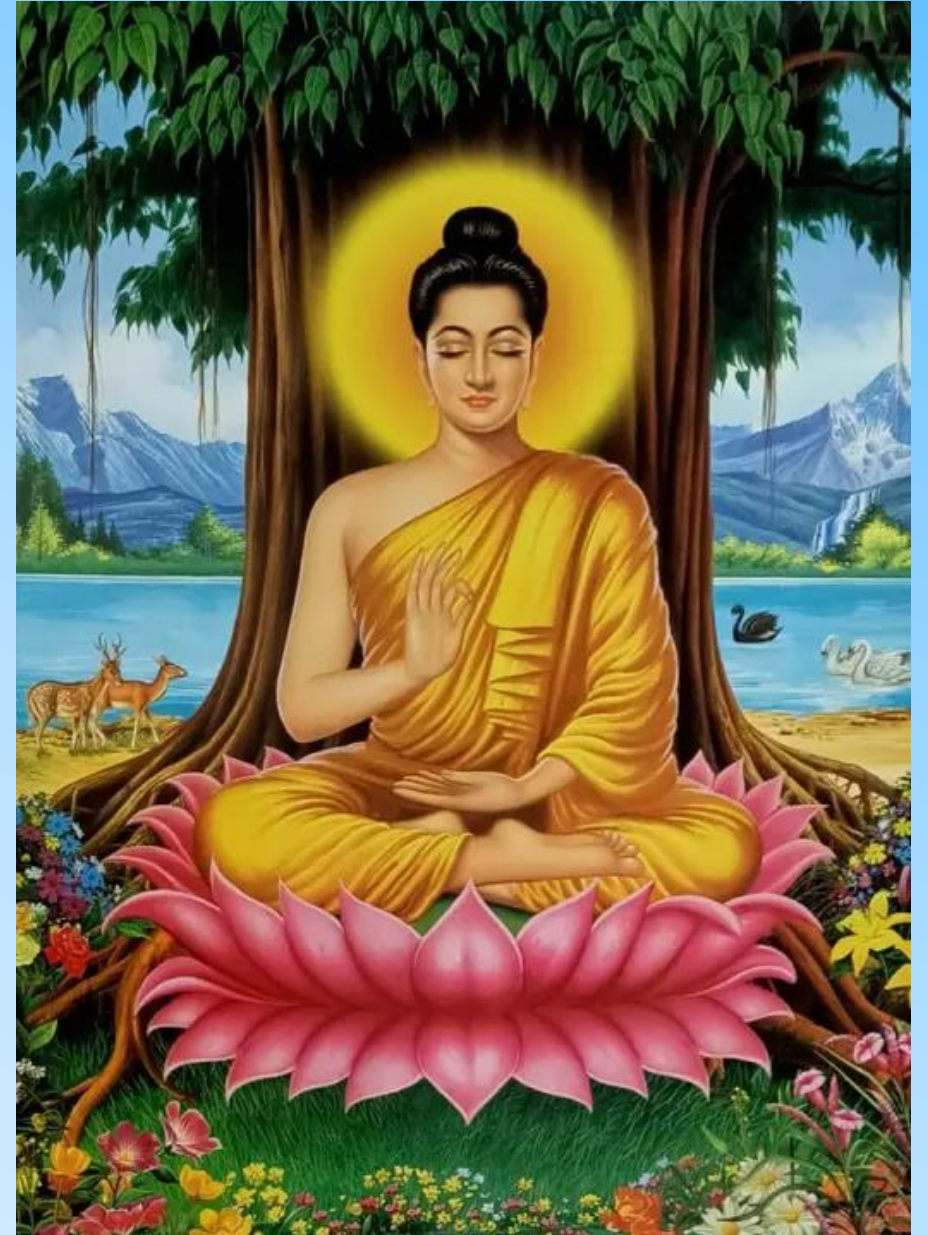
.....พระเจ้าพิมพิสาร คือปัจฉิมสาวกคนสุดท้ายของพระพุทธเจ้า

.....พระพุทธเจ้าเสด็จดับขันธปรินิพพาน ในวันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๓

พุทธประวัติ

ประวัติของพระพุทธเจ้า
ซึ่งเป็นศาสดาของ
พระพุทธศาสนา

พุทธประวัติ

ตอน ปลงอายุสังขาร

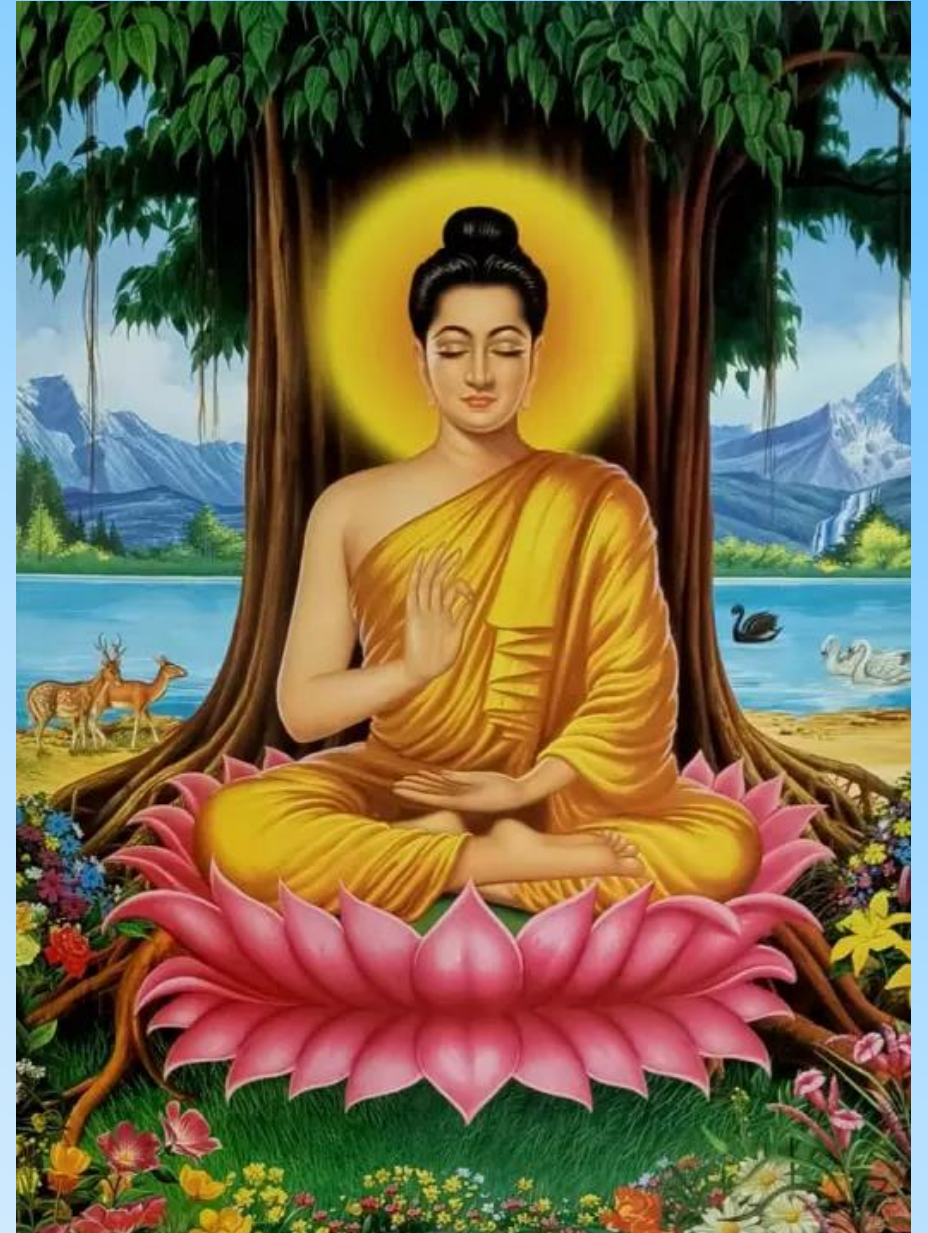

ปลงอายุสังขาร

บอกกำหนด

วันสิ้นสุดแห่งอายุ

(ใช้แก่พระพุทธเจ้า)

ปลงอายุสังขาร

ก่อนเสด็จดับขันธปรินิพพาน
พระพุทธเจ้าประทับอยู่ที่เวฬุวนคาม
แขวงเมืองไพศาลี ในช่วงระหว่างเข้าพรรษา
ทรงพระประสูติ พระอานนท์เข้าเฝ้ากราบทูล
ถึงพระอาการประชวรของพระพุทธองค์อยู่
ตลอดเวลา

ปลงอายุสังขาร

พระองค์ทรงพิจารณาสังขารของพระองค์และตรัสบอกพระอานนท์ว่า “ภิกษุยังจะมาหวังอะไรในพระองค์ อีกธรรมทุกอย่าง พระองค์ก็แสดงเปิดเผยไม่มีข้อลึกลับ หรือจะเก็บไว้เพื่อภิกษุบางพวกก็ไม่มี ความอาลัยในภิกษุก็ไม่มี เดียวนี้อายุตกคต ๘๐ ปีแล้ว เหมือนเกวียนเก่าที่ชำรุดเขาตามไว้ด้วยไม้ไฟ ล่วงเข้าสู่วัยชรา อาศัยสมาธิภาวนาก็พอพยุ่งไปได้ เธอจงอาศัยตนเป็นที่พึ่งแห่งตนเถิด”

ปลงอายุสังขาร

จนกระทั่งวันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๓
หรือในวันมาฆบูชา ในพรรษาที่ ๔๕
หลังจากที่ทรงหายจากพระประชวร พญามารได้เข้าเฝ้าทูลอาราธนาให้ปรินิพพาน
พระองค์ทรงรับและตรัสว่า “ต่อจากนี้อีก
๓ เดือน ตถาคตจะปรินิพพาน”

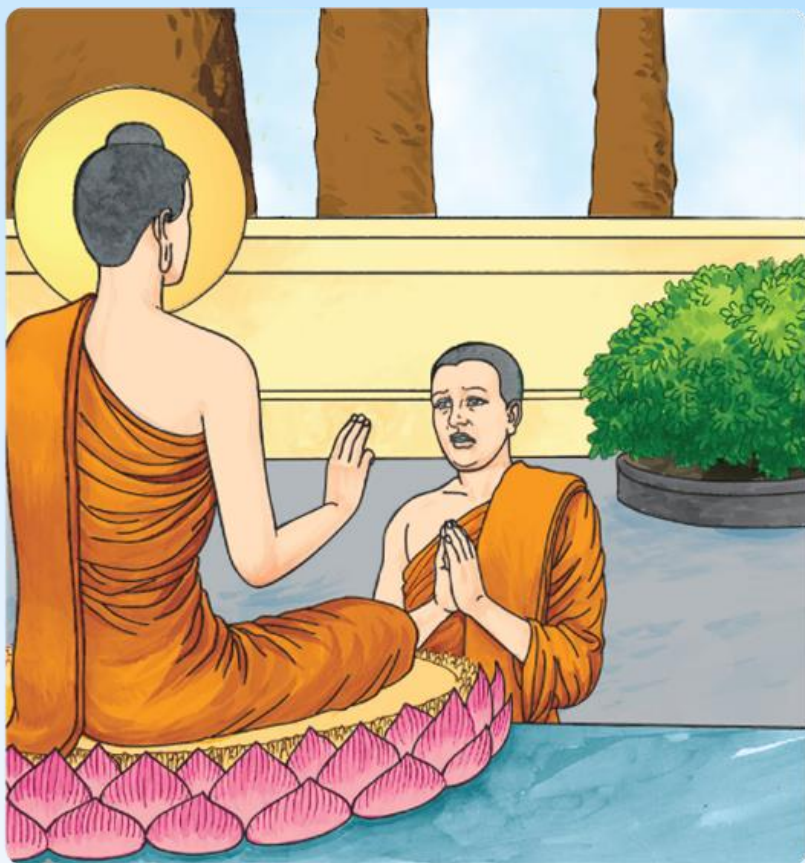
ปลงอายุสังขาร

เมื่อพญามารไปแล้ว พระองค์ทรง
ปลงอายุสังขารจึงเกิดแผ่นดินไหว
พระอานนท์เกิดความสงสัยจึงเข้าไปทูล
ถาม พระองค์ตรัสตอบเหตุที่แผ่นดินไหวว่า
“บัดนี้ตถาคตปลงอายุสังขารอีก ๓ เดือน
จะปรินิพพานแผ่นดินจึงได้ไหว”

ปลงอายุสังขาร

พระอานนท์จึงกราบทูล
อาราธนาขอให้พระองค์มีพระชนมายุ
สืบต่อไปอีกพระพุทธองค์ทรงห้ามและ
ตรัสย้ำแก่พระอานนท์ว่าต่อจากนี้ไป
อีก ๓ เดือนเราจะปรินิพพาน

กิจกรรม

ให้นักเรียนตอบคำถาม
ดังต่อไปนี้

๑. ใครเป็นผู้เข้าเฝ้าทูลอาราธนาให้พระพุทธเจ้า
เสด็จดับขันธปรินิพพาน

๒. พระพุทธเจ้าได้ทรงให้สัญญาว่าอีกกี่เดือนจึงจะ
เสด็จดับขันธปรินิพพาน

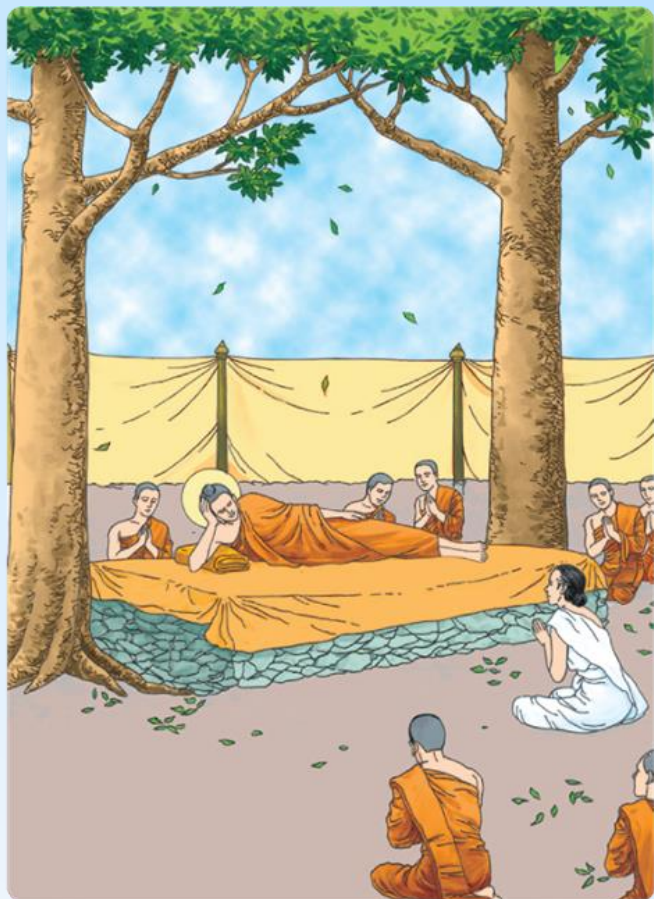

พุทธประวัติ
ตอน ป้างฉิมสาวก

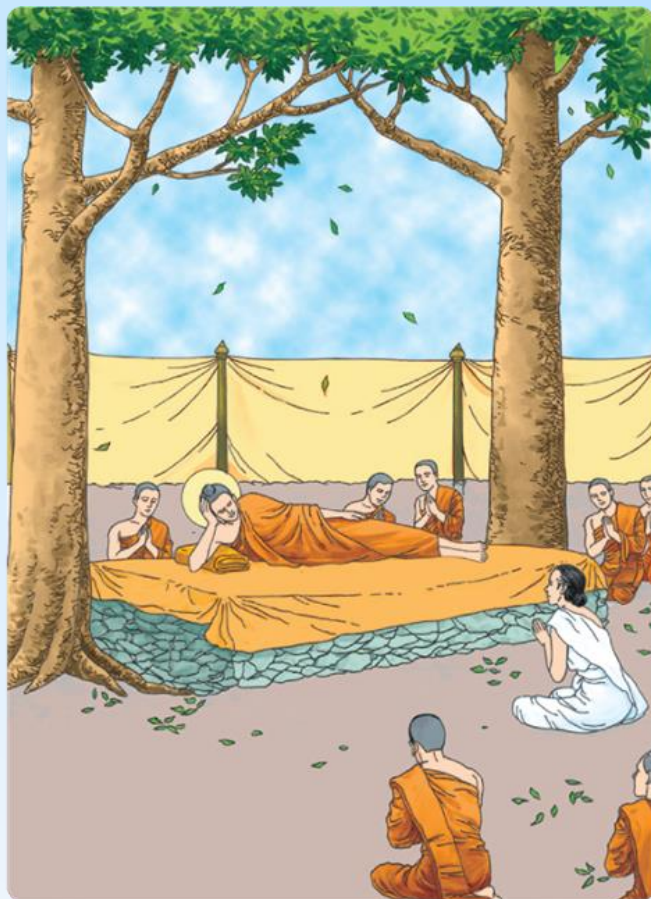
ปัจฉิมสาวก

สฤๅททปริพาชก เมื่อทราบข่าวว่า
พระพุทธเจ้าจะปรินิพพานจึงได้ไปพบ
พระอานนท์เพื่อขอโอกาสเข้าเฝ้าพระพุทธเจ้า
เพื่อทูลถามปัญหาบางประการ แต่พระอานนท์
ทัดทานถึง ๓ ครั้ง พระพุทธเจ้าทรงได้ยิน จึงตรัส
แก่พระอานนท์ให้สฤๅททปริพาชกเข้าเฝ้า

ปัจฉิมสาวก

เมื่อได้ฟังธรรมจากพระพุทธเจ้า จึงเกิด
ความเลื่อมใสทูลขออุปสมบท โดยเหตุนี้
สฤัทททปริพาชกจึงเป็นปัจฉิมสาวก คือ
สาวกองค์สุดท้ายที่ได้รับการอุปสมบทจาก
พระพุทธเจ้า และบำเพ็ญสมณธรรมจนได้
บรรลุเป็นพระอรหันต์ในที่สุด

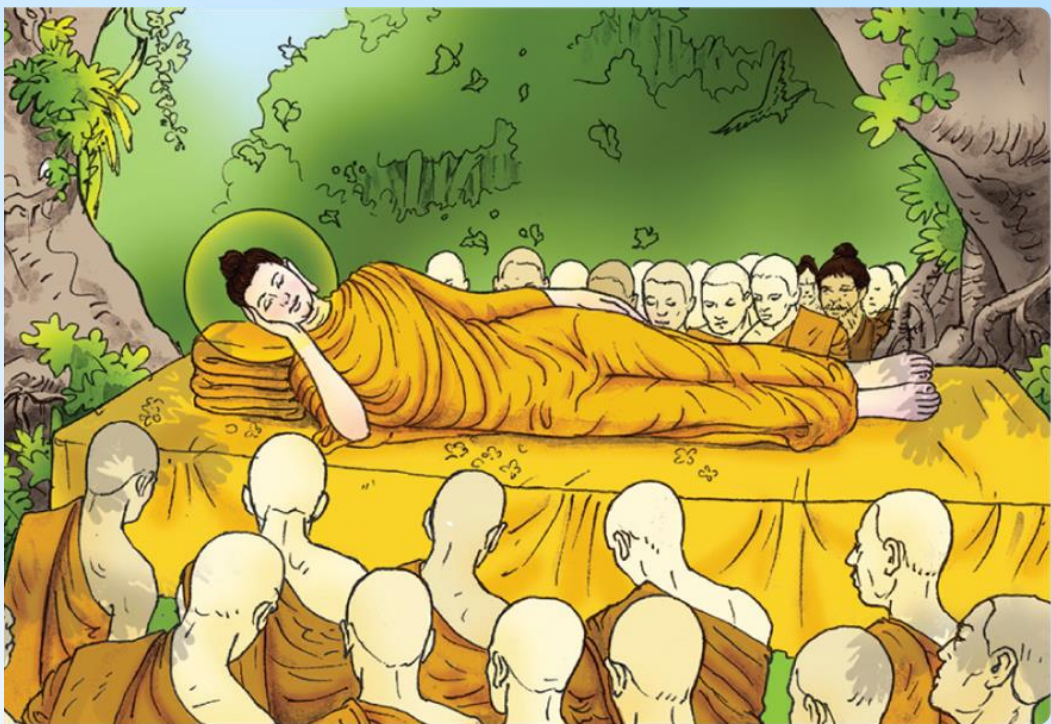
พุทธประวัติ

ตอน ปรีณิพพาน

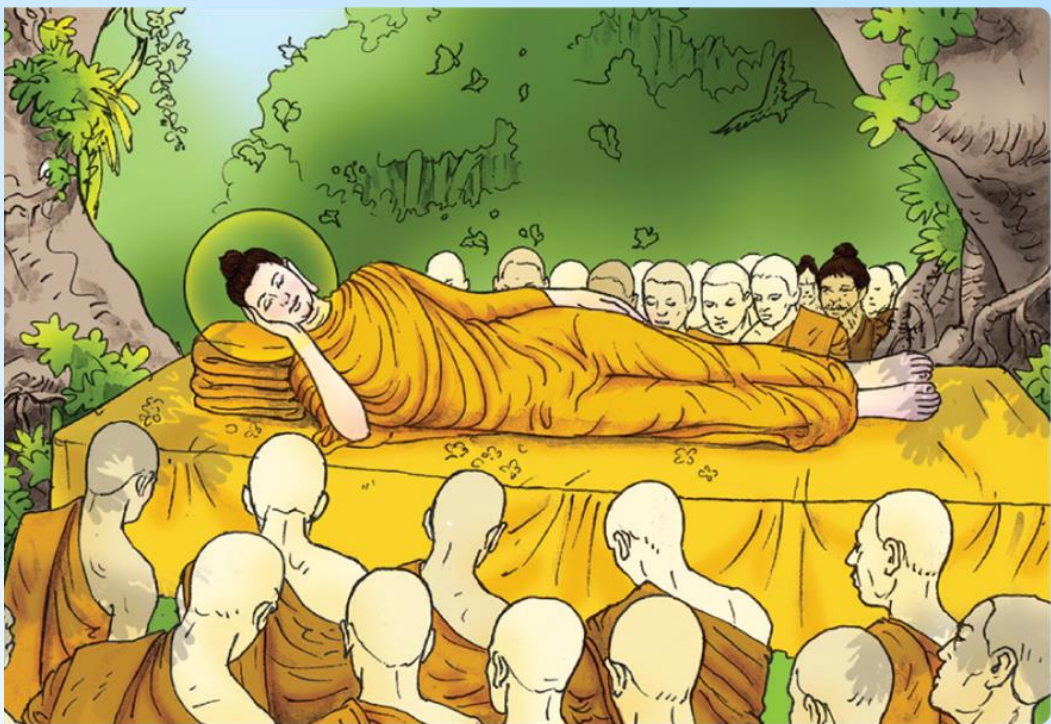
ปรินิพพาน

เมื่อพระพุทธเจ้าทรงสถาปนา
พระพุทธศาสนาจนมั่นคงดีแล้ว พุทธบริษัทก็มี
ความรู้ที่จะสืบทอดพระพุทธศาสนาให้ยืนยาว
มั่นคงต่อไปได้ พระพุทธเจ้าจึงเสด็จ
ดับขันธปรินิพพาน ณ สาลวโนทยาน ของ
เจ้ามัลลกะศัตริย์เมืองกุสินารา เมื่อวันเพ็ญ
ขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๖ ก่อนพุทธศักราช ๑ ปี
ในขณะที่พระชนมายุ ๘๐ พรรษา

ปรินิพพาน

ก่อนเสด็จดับขันธปรินิพพานได้ตรัส
โอวาทครั้งสุดท้าย (ปัจฉิมโอวาท) แก่เหล่า
ภิกษุว่า “ภิกษุทั้งหลาย บัดนี้ เราขอเตือนเธอ
ทั้งหลายว่าสังขารทั้งหลายมีความเสื่อมสลายไป
เป็นธรรมดา เธอทั้งหลายจงบำเพ็ญประโยชน์
แก่ตนและผู้อื่นให้บริบูรณ์ โดยความ
ไม่ประมาทเถิด”

กิจกรรม

ให้นักเรียนตอบคำถาม
ดังต่อไปนี้

๑. พระพุทธเจ้าเสด็จดับขันธปรินิพพาน ณ
สถานที่ใด เมืองอะไร

๒. ปัจฉิมโอวาทของพระพุทธเจ้าสอนเกี่ยวกับเรื่องใด

คำถามชวนคิด

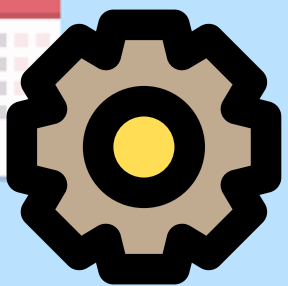
เพราะเหตุใดจึงต้องมีการศึกษา
เกี่ยวกับพุทธประวัติ

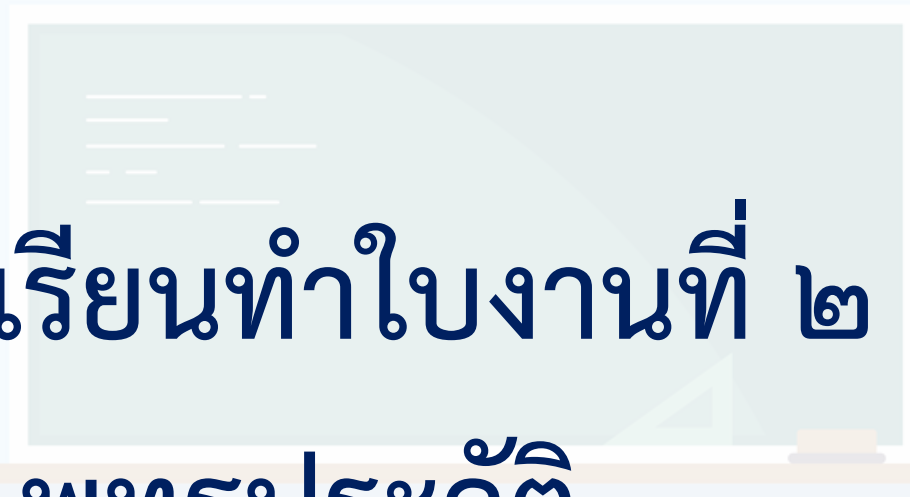

เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ
เรื่องราวของศาสดาของพระพุทธศาสนา
ซึ่งเป็นศาสนาสากลของโลก และเป็น
ศาสนาที่คนไทยจำนวนมากเคารพนับถือ

ครูให้นักเรียนทำใบงานที่ ๒ เรื่อง พุทธประวัติ ๑

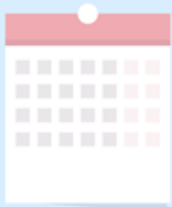
คำชี้แจงในการทำ กิจกรรมนักเรียน

ให้นักเรียนเขียนเส้นเวลา
(Timeline) อธิบายรายละเอียด
เรื่องราวพุทธประวัติตั้งแต่ปลง
อายุสังขารจนถึงปรินิพพาน โดย
เรียงลำดับเหตุการณ์จากก่อนไป
หลัง

คำชี้แจงบทบาท ครูปลายทาง

๑. ครูให้นักเรียนทำใบงานที่ ๒ เรื่อง
พุทธประวัติ ๑
๒. ครูให้นักเรียนลงมือทำใบงานได้
๓. ครูให้ความช่วยเหลือนักเรียนตาม
ความเหมาะสม

ใบงานที่ ๒ เรื่อง พุทธประวัติ ๑

A large, empty white rounded rectangle with a yellow border, intended for a student's answer.A large, empty white rounded rectangle with a yellow border, intended for a student's answer.A large, empty white rounded rectangle with a yellow border, intended for a student's answer.

ปลงอายุสังขาร

วันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๓ หรือในวันมาฆบูชา ใน
พรรษาที่ ๔๕ พญามาร ได้เข้าเฝ้าทูลอาราธนาให้
ปรีณิพพานพระองค์ทรงรับและตรัสว่า ต่อจากนี้
อีก ๓ เดือน จะเสด็จดับขันธปรีณิพพาน

ตอนปรีณิพพาน

เมื่อพระพุทธเจ้าทรงสถาปนาพระพุทธศาสนาจน
มั่นคงดีแล้ว พระพุทธเจ้าจึงเสด็จดับขันธปรีณิพพาน
ณ สาลวโนทยาน ของเจ้ามัลลกะษัตริย์เมืองกุสินารา
เมื่อวันเพ็ญขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๖

สรุป

ปัจฉิมสาวก

สุภัททปริพาชก ทราบข่าวว่าพระพุทธเจ้าจะ
ปรีณิพพานจึงได้ไปขอพึ่งเข้าเฝ้าและได้รับฟัง
ธรรมจากพระพุทธเจ้า จึงเกิดความเลื่อมใส ขอ
อุปสมบท และเป็นสาวกองค์สุดท้ายที่ได้รับการ
อุปสมบทจากพระพุทธเจ้า

บทเรียนครั้งต่อไป

พุทธประวัติ ๒

